

Wykład:

***KONSUMPCJA, OSZCZĘDNOŚCI
I INWESTYCJE***

Konsumpcja

Konsumpcja (*consumption*) - są to wydatki gospodarstw domowych na dobra i usługi (żywność ubranie, utrzymanie mieszkania i nośniki energii, transport, łączność, wyposażenie mieszkania, rekreację i kulturę, zdrowie, edukację, restauracje i hotele itp.). W krajach OECD konsumpcja stanowi największą część PKB (50-70%).

Prosta funkcja konsumpcji

KONSUMPCJA

WSPÓŁCZYNNIK

$$C = b * Y_d$$

DOCHODY
DYSPOZYCYJNE

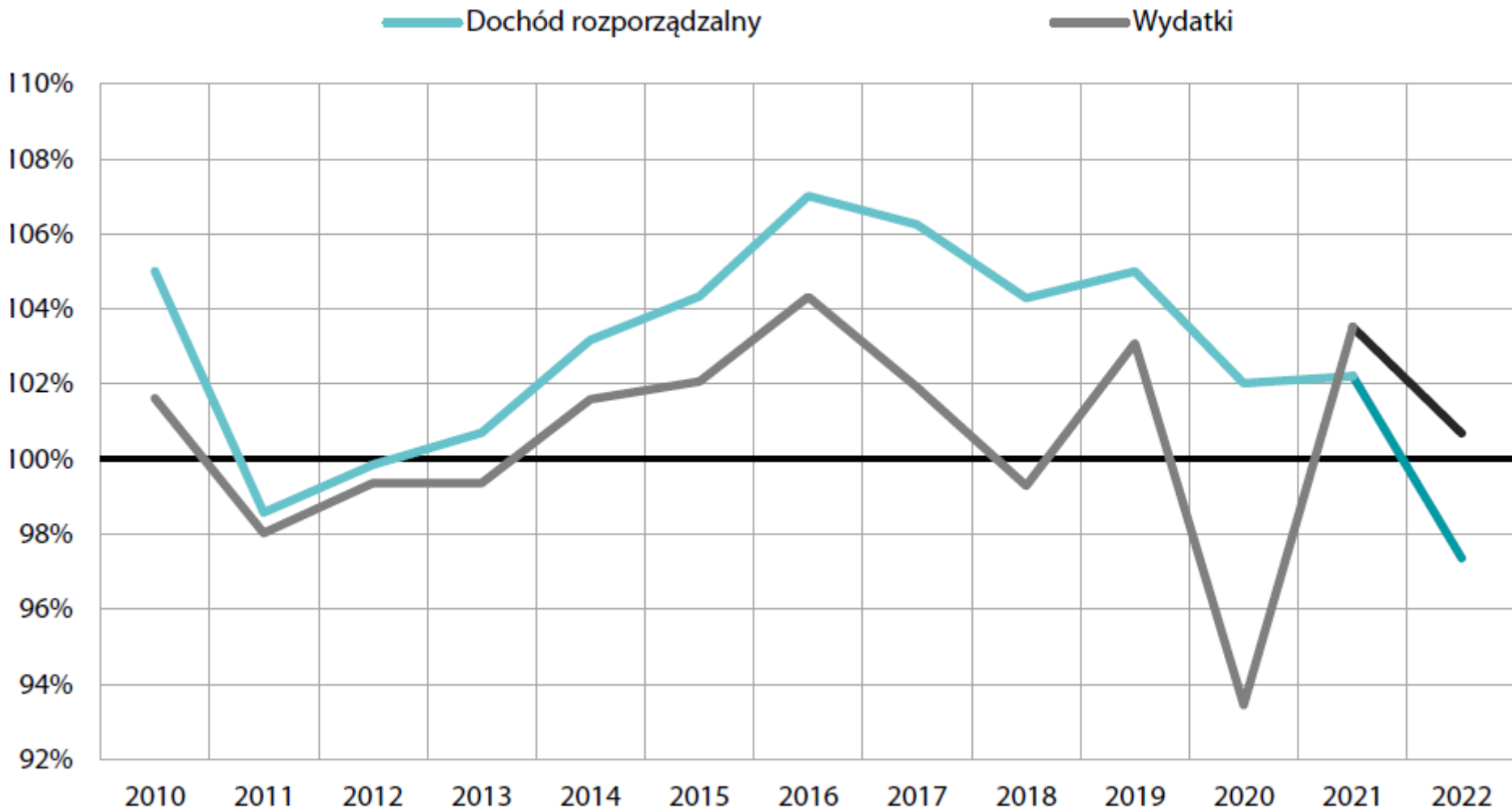

"Konsumpcja jest jedynym i ostatecznym celem wszelkiej działalności gospodarczej"

Konsumpcja a dochody dyspozycyjne, USA 1960–2010

Dynamika realnych dochodów i wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych, Polska 2010–2022

Źródło: GUS, Budżety gospodarstw domowych w 2022 r.

Funkcja konsumpcji Friedmana

KONSUMPCJA

STAŁE DOCHODY
DYSPOZYCYJNE

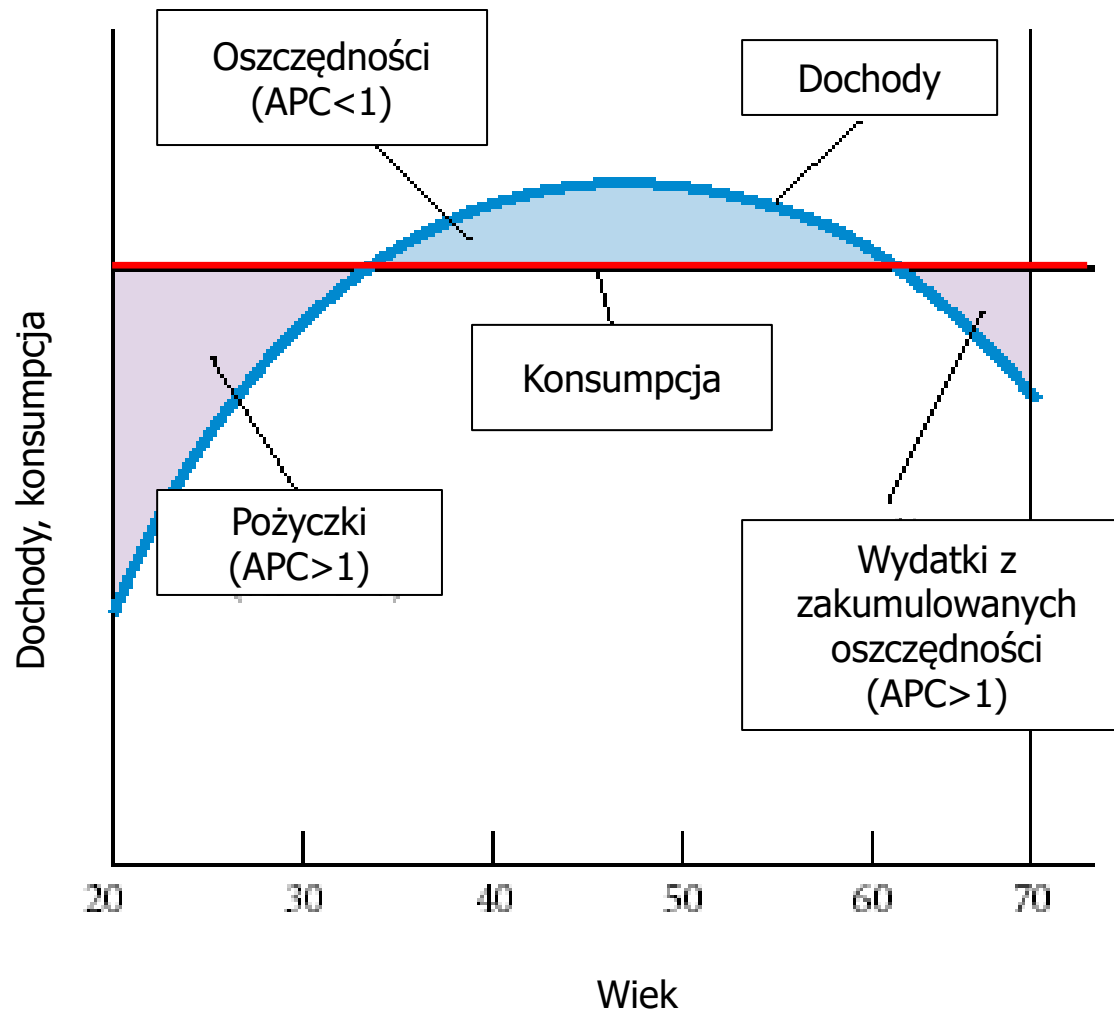
$$C = b_p * Y_p$$

b_p - współczynnik bliski jedności

Funkcja konsumpcji Friedmana zakłada, że **wydatki konsumpcyjne gospodarstw domowych zależą od tzw. dochodu stałego (*permanent income*)**. Dochód ten (liczony jako średnia z wielu lat) uwzględnia nie tylko dochody bieżące, ale także wcześniej uzyskiwane dochody oraz dochody oczekiwane w przyszłości.

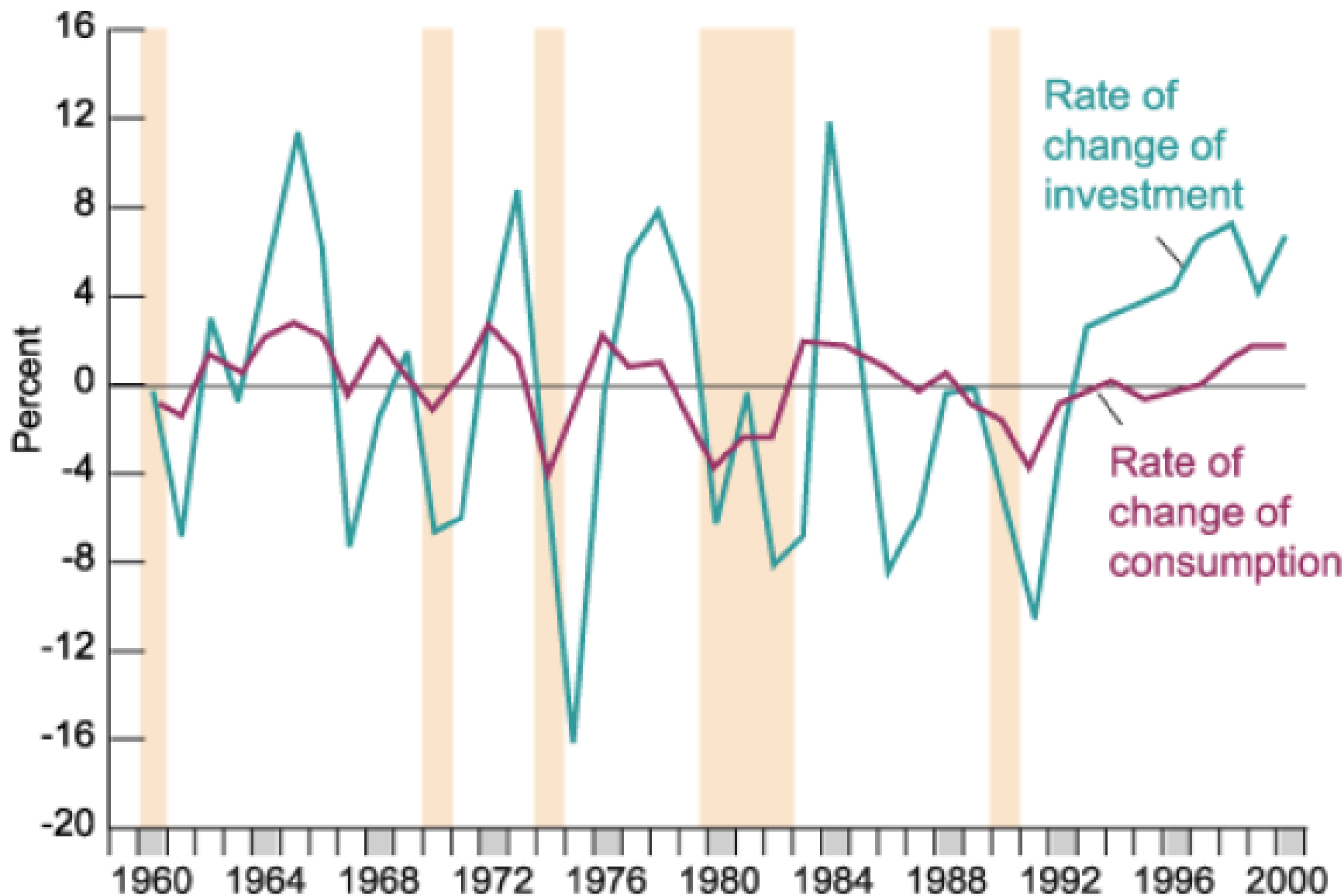

Dochody, konsumpcja i oszczędności w cyklu życia

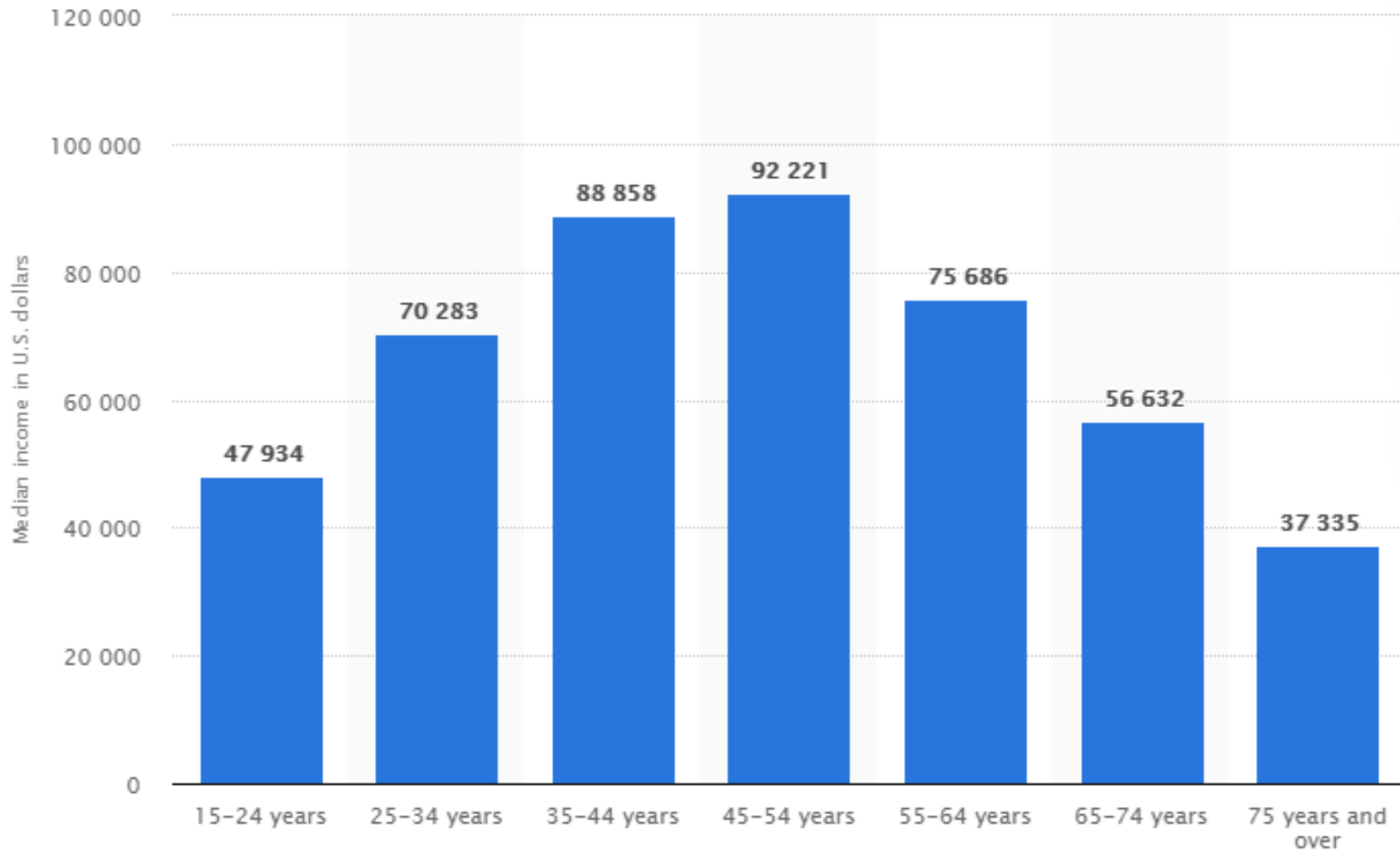

APC (Average Propensity to Consume) – przeciętna skłonność do konsumpcji; $APC = C / Y$

Zmiany konsumpcji i inwestycji, USA 1960-2000

Mediana dochodów w USA, 2019

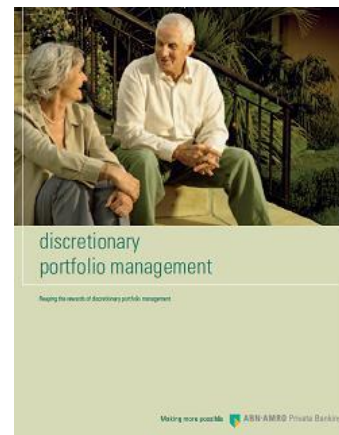

Źródło: <https://www.statista.com/>.

Wiek a sytuacja finansowa Amerykanów

Ken Dychwald w książce "Age Wave" napisał, że starsi (w wieku powyżej 50 lat) Amerykanie:

- kontrolują ponad 70% krajowych aktywów netto (będących w rękach gospodarstw domowych);
- posiadają 80% pieniędzy na rachunkach oszczędnościowych;
- kupują 80% luksusowych wycieczek;
- kupują 48% luksusowych samochodów.

Age of head of family	Median net worth	Average net worth
Less than 35	\$13,900	\$76,300
35-44	\$91,300	\$436,200
45-54	\$168,600	\$833,200
55-64	\$212,500	\$1,175,900
65-74	\$266,400	\$1,217,700
75+	\$254,800	\$977,600

Źródło:
FED (2019)

Funkcja konsumpcji Ando - Modiglianiego

KONSUMPCJA

DOCHODY
DYSPOZYCYJNE

AKTYWA

$$C = b_1 * Y_d + b_2 * A$$

$$b_1 = \text{ok. } 0,7 \quad b_2 = \text{ok. } 0,06$$

Albert Ando

Funkcja konsumpcji Ando - Modiglianiego

Funkcja konsumpcji Ando-Modiglianiego uwzględnia fakt, że gospodarstwa domowe przy wydatkach konsumpcyjnych biorą pod uwagę nie tylko poziom bieżących dochodów, ale także stan posiadanych aktywów (takich jak np.: zgromadzone oszczędności, posiadane akcje, nieruchomości, dobra trwałe itp.).

Wzrost wartości posiadanych aktywów powoduje, że gospodarstwa domowe czują się bezpieczniej i większą część bieżących dochodów przeznaczają na konsumpcję.

Alokacja majątku zamożnych klientów

...total wealth is allocated to:

● Primary and secondary homes	32%

...investable wealth is allocated to:

● Equities	26%

● Commercial property directly (e.g. ownership of assets)	21%

● Bonds	17%

● Private equity/venture capital	9%

● Commercial property Indirectly through funds	8%

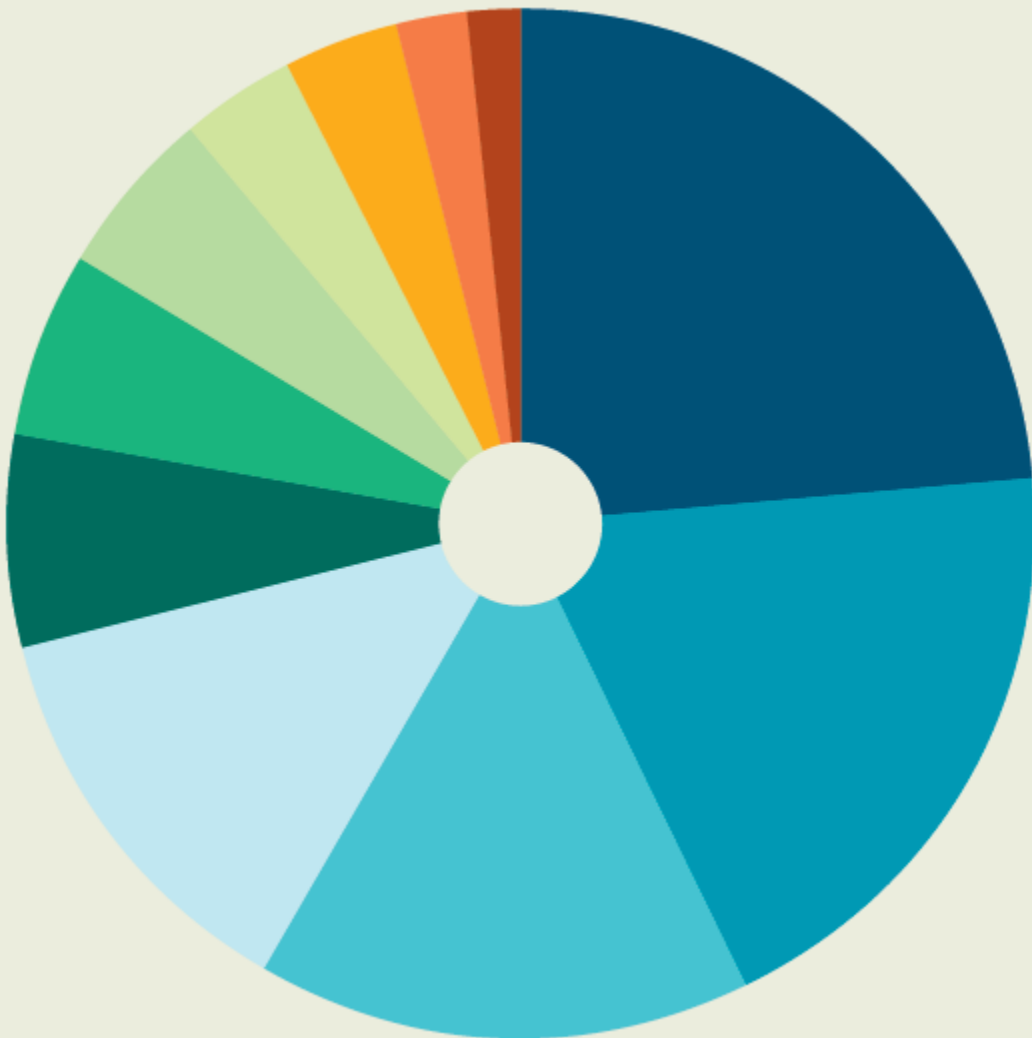
● Other	7%

● Commercial property Indirectly through REITs	5%

● Investment of passion (e.g. art, cars, wine, etc.)	5%

● Gold	3%

● Crypto assets	2%

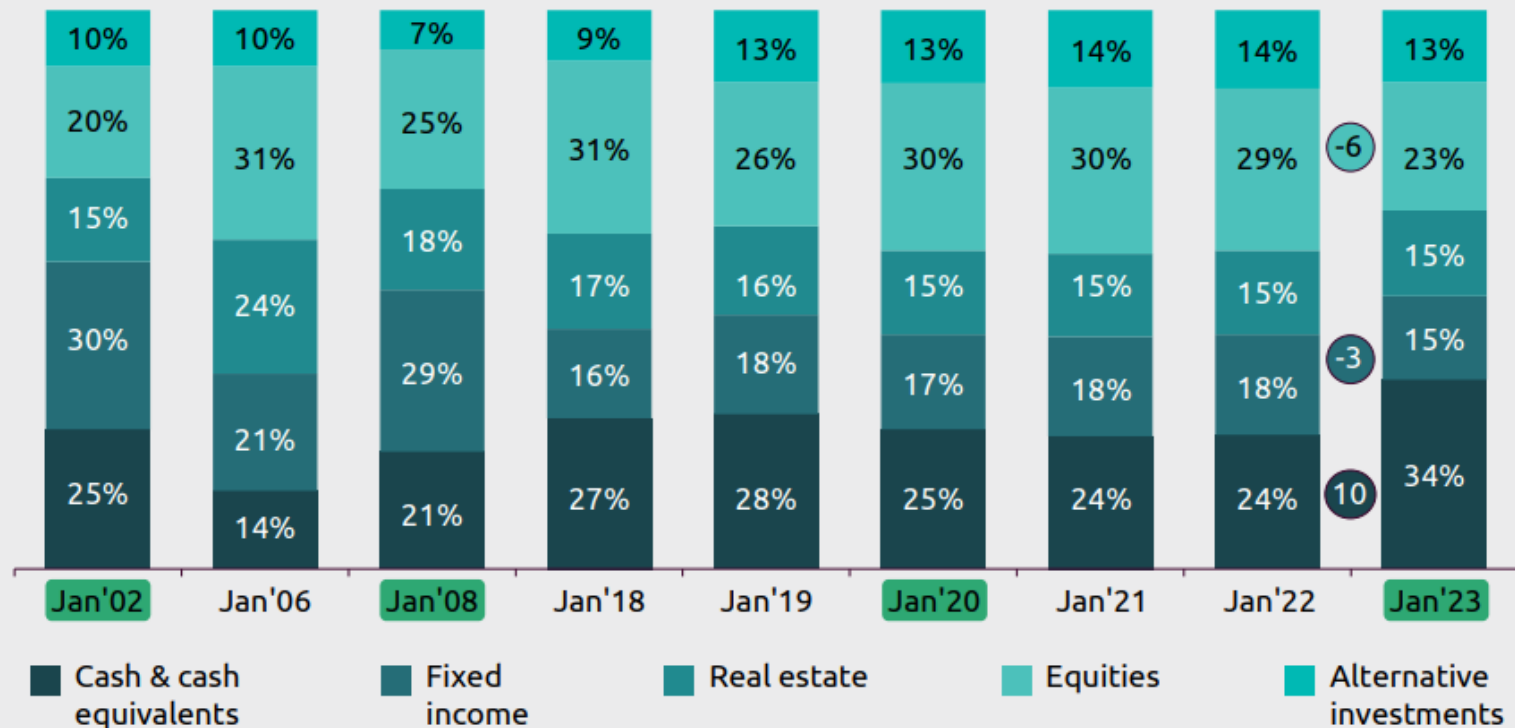

Source: *The Wealth Report Attitudes Survey*

Źródło: The Wealth Report 2023, Knight Frank.

Inwestycje osób zamożnych

Figure 4. HNWI's move asset allocations towards wealth preservation

20xx

Represents a crisis years

Change in investments (percentage points)

Source: Capgemini Research Institute for Financial Services Analysis, 2023.

Note: Alternative investments include commodities, private equity, FX, hedge funds, structured products, and digital assets. Chart numbers and quoted percentages may not total 100% due to rounding.

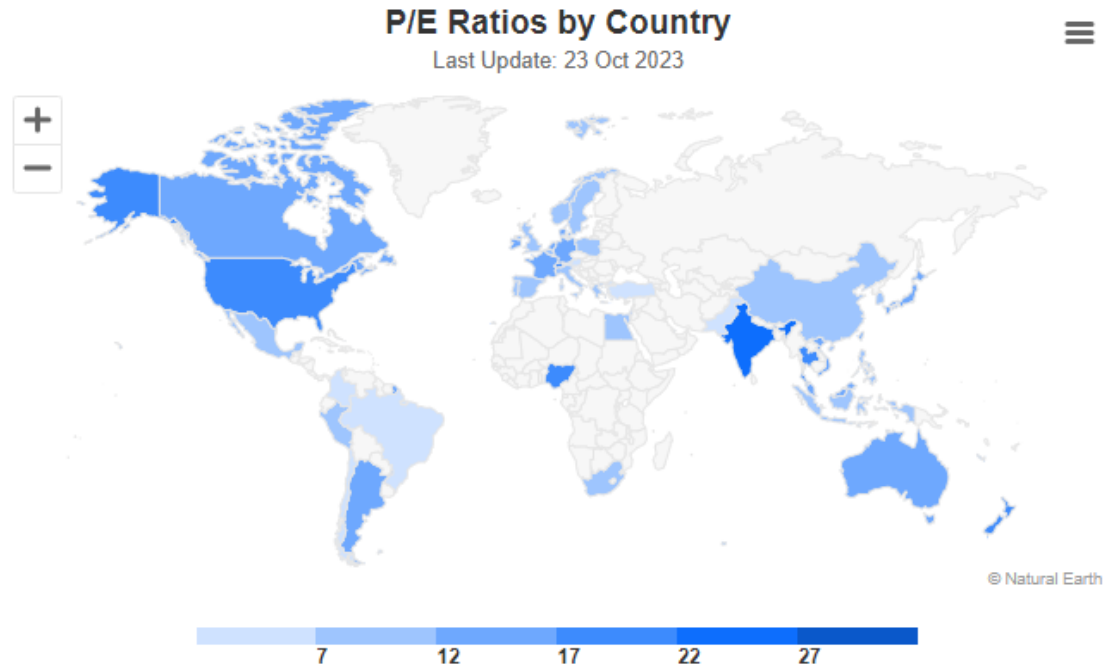
Wskaźnik P/E (cena / zysk) dla różnych rynków

COUNTRIES

	Trend	P/E
India	●	22.66
United States	●	19.69
France	●	15.20
Australia	●	14.87
Canada	●	14.29
Japan	●	13.99
Germany	●	12.44
United Kingdom	●	10.37
China	●	8.84
Italy	●	8.37
Brazil	●	6.63

Global P/E Ratios by Country

P/E Ratio vs 5Y Avg vs 10Y Avg vs 20Y Avg

Country	Trend	P/E Evaluation			23 Oct
		P/E	5 Years	10 Years	
Poland	EPOL ●	7.33	Cheap	Cheap	Cheap

Źródło: <https://worldperatio.com/> [23.10.2023].

Największe giełdy na świecie

Global Rank	Stock Exchange	Country	Market Cap Aug 2023
1	NYSE	U.S.	\$25.0T
2	Nasdaq	U.S.	\$21.7T
3	Euronext	Netherlands	\$7.2T
4	Shanghai Stock Exchange	China	\$6.7T
5	Japan Exchange Group	Japan	\$5.9T
6	Shenzhen Stock Exchange	China	\$4.5T
7	Hong Kong Exchanges	Hong Kong	\$4.2T
8	National Stock Exchange of India	India	\$3.5T
9	LSE Group	UK	\$3.4T
10	Saudi Exchange	Saudi Arabia	\$3.1T

Źródło: <https://www.visualcapitalist.com/largest-stock-exchanges-in-the-world/> [23.10.2023].

as at 23 october 2023

Total

Number of companies

Capitalisation (PLN million)

414

1,305,419.93

371 country, 43 frgn.

663,463.93 country, 641,956.00 frgn.

Aktywa gospodarstw w USA, 2016-2019 (w tys. USD)

Balance sheet item	Percent holding		Conditional median value			Conditional mean value		
	2016	2019	2016	2019	Percentage change 2016-19	2016	2019	Percentage change 2016-19
Any asset	99.4	99.6	201.9	227.6	13	842.3	860.3	2
Types of financial asset								
Any financial asset	98.5	98.7	25.0	25.7	3	361.5	363.7	1
Transaction accounts	98.0	98.2	4.8	5.3	11	42.8	41.7	-3
Certificates of deposit	6.5	7.7	21.3	25.0	18	80.5	102.0	27
Savings bonds	8.6	7.5	1.1	.8	-25	10.1	8.5	-16
Bonds	1.2	1.1	106.4	121.0	14	820.0	653.6	-20
Stocks	13.9	15.2	26.6	25.0	-6	348.6	348.5	0
Pooled investment funds	10.0	9.0	121.2	110.0	-9	825.3	854.3	4
Retirement accounts	52.1	50.5	63.8	65.0	2	243.5	255.2	5
Cash value life insurance	19.4	19.0	9.0	9.0	0	39.8	41.0	3
Other managed assets	5.5	5.9	117.0	115.0	-2	503.8	512.2	2
Other	8.1	7.4	5.9	4.0	-32	57.1	73.8	29
Types of nonfinancial asset								
Any nonfinancial asset	90.8	91.4	169.0	194.3	15	529.8	544.6	3
Vehicles	85.2	85.4	18.4	17.2	-7	27.0	26.6	-1
Primary residence	63.7	64.9	196.8	225.0	14	320.3	344.2	7
Other residential property	13.8	13.1	154.9	160.0	3	381.0	400.3	5
Equity in nonresidential property	6.2	6.7	74.5	72.0	-3	505.4	377.1	-25
Business equity	13.0	13.4	85.0	89.1	5	1,266.4	1,248.7	-1
Other	6.5	7.9	13.8	15.0	8	86.6	75.8	-13

Źródło: FED 2020.

Aktywa finansowe w Polsce na tle krajów strefy euro

Kraj	Ogółem		Depozyty		Fundusze inwestycyjne		Obligacje		Akcje		Dobrowolne programy emerytalne / polisy na życie	
	% GD	mediana (tys. euro)	% GD	mediana (tys. euro)	% GD	mediana (tys. euro)	% GD	mediana (tys. euro)	% GD	mediana (tys. euro)	% GD	mediana (tys. euro)
PL	90,8	3,5	84,9	2,8	3,8	4,5	0,8	2,3	2,3	1,9	57,0	0,8
BE	97,9	28,5	97,5	12,5	21,0	28,8	7,8	12,4	11,0	10,0	44,4	16,7
DE	99,4	16,5	99,0	6,7	13,1	14,8	4,2	10,8	9,6	9,8	46,3	13,5
EE	98,8	2,1	98,6	1,2	3,2	1,1	0,1	N	3,6	1,4	19,8	2,2
IE	94,1	5,5	93,9	3,8	3,3	20,0	4,5	2,8	13,1	4,0	10,0	44,7
GR	74,6	2,0	73,9	2,0	0,5	N	0,3	N	0,8	N	1,3	3,2
ES	99,6	8,0	99,6	4,0	5,7	10,3	2,1	12,0	11,0	6,7	24,5	8,0
FR	99,6	11,6	99,6	7,0	8,6	7	1,2	12,5	11,7	6,1	38,5	12,0
IT	93,3	7,0	93,2	5,1	5,9	26,3	13	25,0	3,7	7,6	9,3	14,0
CY	82,7	15,8	76,3	12,3	1,4	11,2	0,6	N	20,4	0,1	19,5	9,6
LV	80,2	0,4	78,5	0,3	0,1	N	0,3	N	0,8	N	8,9	0,9
LU	97,1	32,1	96,7	15,4	14,6	44,5	2,6	55,7	9,0	15,3	32,0	24,5
HU	82,8	3,4	81,1	2,8	7,4	13,1	7,3	13,1	1,3	3,3	15,3	6,5
MT	95,4	22,1	95,2	13,2	7,8	20,4	22,4	15,0	16,4	6,7	26,0	14,8
NL	99,2	21,4	98,6	8,9	13,3	8,9	3,8	12,7	8,0	7,2	35,3	50,7
AT	99,8	15,4	99,7	11,9	10,0	15,1	4,0	11,7	5,4	10,4	14,5	9,1
PT	96,3	5,1	96,1	3,4	3,0	8,2	0,7	10,0	5,7	2,2	17,2	4,9
SI	94,6	1,1	93,3	0,6	5,6	3,0	0,7	N	8,0	1,6	14,0	4,0
SK	88,7	2,6	88,2	1,8	2,0	5,8	0,3	N	2,1	0,4	15,5	2,7
FI	100	9,0	100,0	5,0	27,0	4,2	0,9	15,0	21,4	4,7	23,6	5,5
EA	97,2	10,6	96,9	5,9	9,4	12,3	4,6	18,2	8,8	7,0	30,3	13,0

Źródło: NBP (2017), Zasobność gospodarstw domowych w Polsce.

Aktywa rzeczowe w Polsce na tle krajów strefy euro

Kraj	Ogółem		Główne miejsca zamieszkania		Inna nieruchomość		Majątek z działalności gospodarczej	
	% gospodarstw domowych	mediana (tys. EUR)	% gospodarstw domowych	mediana (tys. EUR)	% gospodarstw domowych	mediana (tys. EUR)	% gospodarstw domowych	mediana (tys. EUR)
PL	91,2	67,3	79,3	61,0	24,4	27,5	20,4	33,3
BE	88,5	250,7	70,3	250,0	18,5	179	8,5	57,2
DE	81,0	90,9	44,3	162,0	20,2	90,2	9,3	21,6
EE	87,1	52,0	76,5	44,9	32,0	27,2	11,7	11,7
IE	95,3	163,0	70,5	150,0	23,0	200,0	20,2	10,0
GR	91,9	78,2	72,1	70,0	35,7	50,0	15,7	25,5
ES	96,2	182,4	83,1	150,3	40,3	105,1	14,3	29,0
FR	100,0	134,2	58,7	182,3	23,4	114,6	8,8	75,4
IT	96,9	151,5	68,2	180,0	23,1	85,0	16,0	30,0
CY	94,5	218,2	73,5	200,0	46,0	145,2	18,5	80,4
LV	86,7	20,0	76,0	15,1	39,1	10,0	10,8	3,4
LU	93,9	507,4	67,6	555,6	26,3	350,0	3,9	161,3
HU	90,4	30,1	84,2	26,1	23,0	19,6	12,0	11,0
MT	93,3	207,4	80,2	180,6	34,4	106,9	16,3	18,2
NL	91,1	183,6	57,5	219,6	8,1	139,5	2,7	110,4
AT	84,5	139,7	47,7	250,0	12,1	124,4	7,0	163,0
PT	90,0	101,9	74,7	91,3	30,3	62,2	12,7	49,0
SI	91,5	89,3	73,7	87,8	30,6	30,0	12,7	11,9
SK	93,7	54,8	85,4	50,0	19,4	13,8	10,8	5,8
FI	85,6	170,5	67,7	159,1	30,5	113,3	7,6	11,7
EA	91,4	136,6	61,2	165,8	24,1	97,2	11,0	30,0

Źródło: NBP (2017), Zasobność gospodarstw domowych w Polsce.

Wartość akcji w posiadaniu gospodarstw domowych w USA (w mld USD)

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Wartość akcji	4712	6144	7507	9763	8140	6826	5163

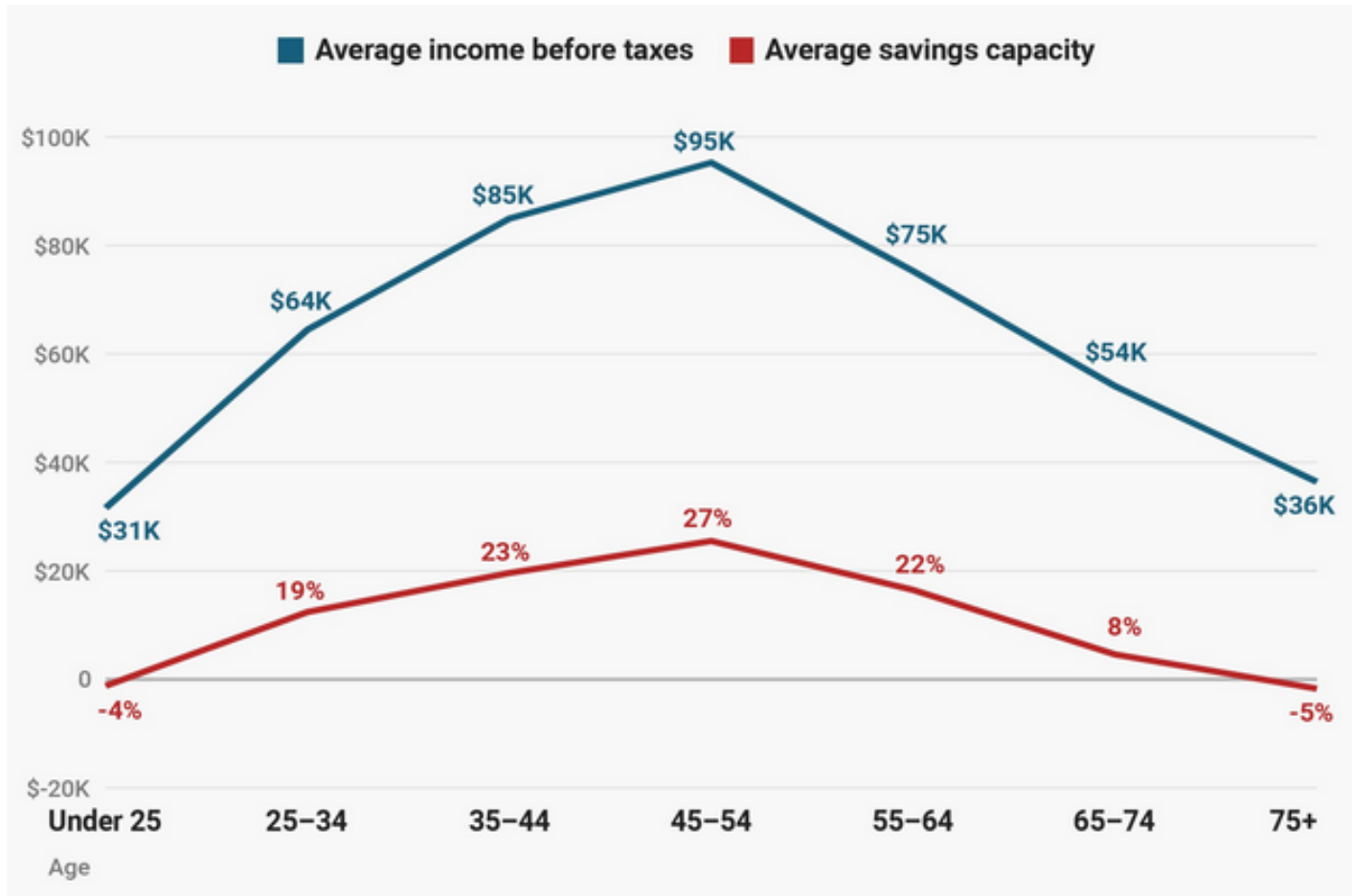
Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Wartość akcji	8152	10293	10118	5927	7491	8995	9050

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Wartość akcji	9402	12546	14315	13824	15358	18278	16559	21287

Skłonność do oszczędzania – pobudki:

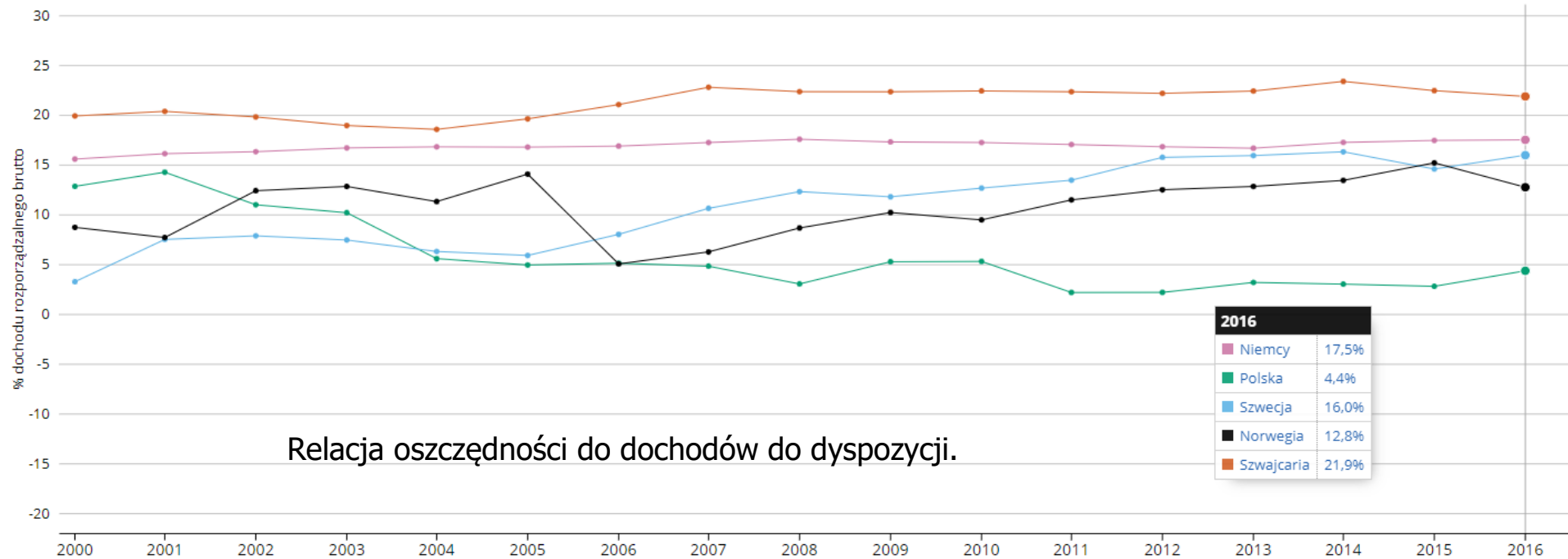
1. Tworzenie rezerw na nieprzewidziane okoliczności;
2. Przygotowanie się do przyszłych zmian (starość, kształcenie dzieci, utrzymywanie krewnych);
3. Korzyści płynące z procentów;
4. Zadowolenie ze stopniowego zwiększania wydatków;
5. Poczucie niezależności i możliwości urzeczywistnienia swoich zamiarów;
6. Zapewnienie sobie kapitału na spekulację lub prowadzenie interesów;
7. Pozostawienie majątku po śmierci;
8. Czyste skąpstwo, czyli nieuzasadniona, ale nieodparta niechęć do aktu wydatkowania jako takiego.

Dochody i oszczędności różnych grup wiekowych w USA, 2015

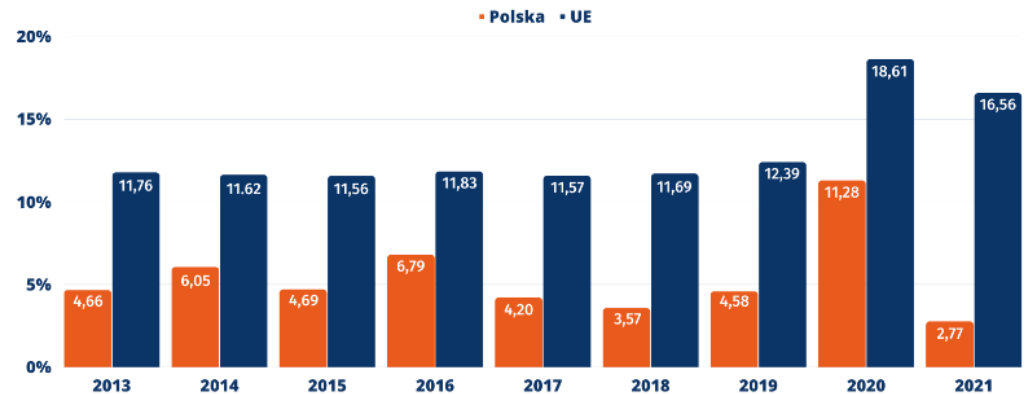
Źródło: Consumer Expenditure Survey, 2015.

Stopa oszczędności gospodarstw domowych

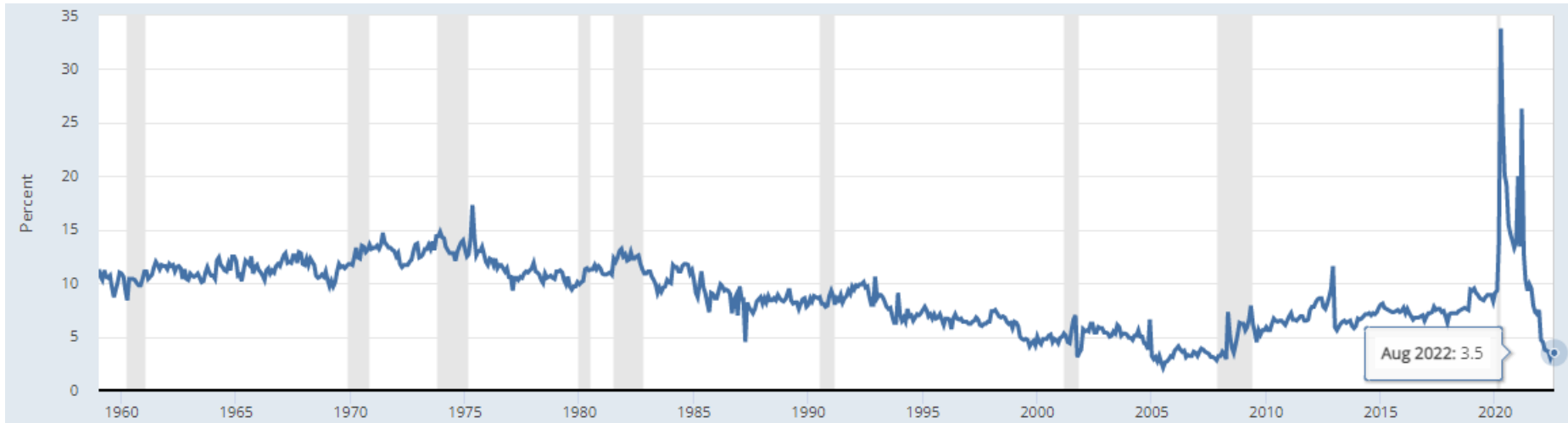

Źródło: Eurostat, 2021

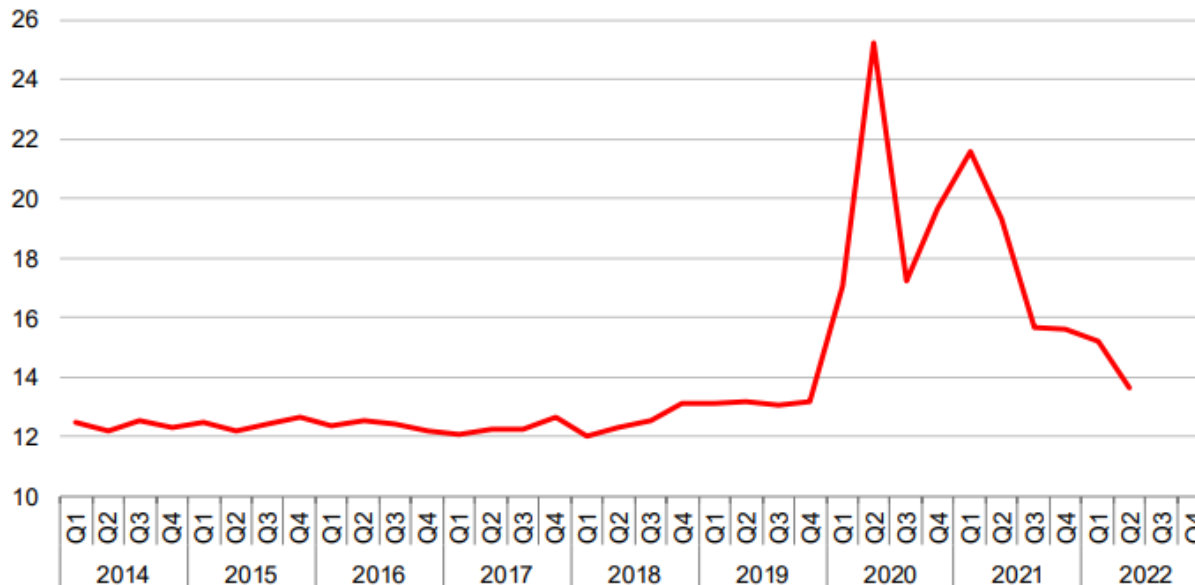
Stopa oszczędności gospodarstw domowych w Polsce i UE (dane z lat 2013-2021)

Stopa oszczędzania w USA i strefie euro

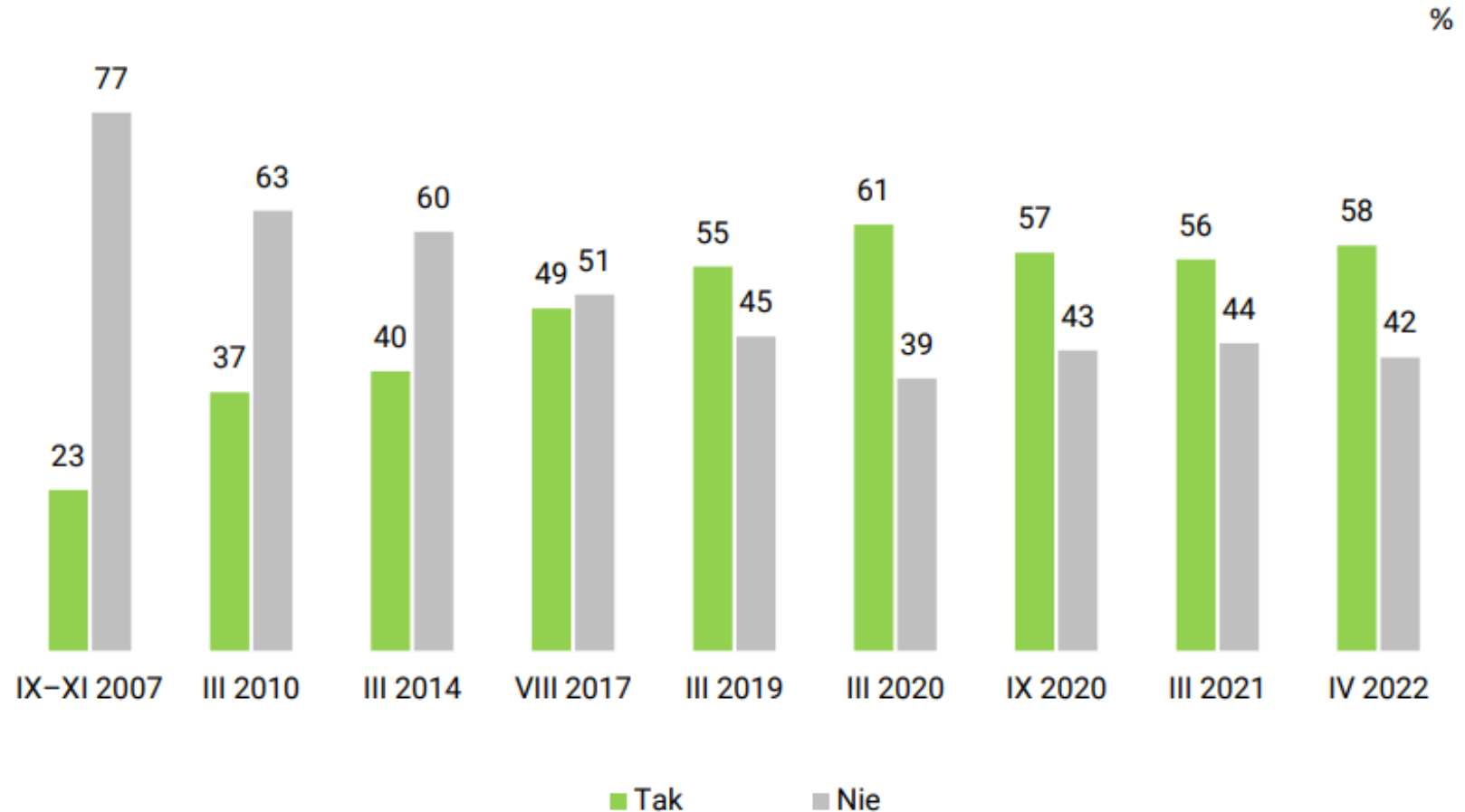
Household saving rate in the euro area
seasonally adjusted (%)

Personal saving
as a percentage
of disposable
personal income (DPI)

Oszczędności Polaków

RYS. 1. Czy Pana(i) gospodarstwo domowe posiada oszczędności pieniężne?*

* Pominięto odmowy odpowiedzi

Źródło: CBOS, 2023.

Wyprzedzający wskaźnik ufności konsumenckiej

Okres badania ankietowego		Zmiany sytuacji finansowej gospodarstwa domowego	Zmiany ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju	Zmiany poziomu bezrobocia (ze znakiem przeciwnym)	Oszczędzanie pieniędzy	Wskaźnik ufności konsumenckiej WWUK
Rok	Kwartał Miesiąc	b	d	f	g	
		saldo ocen w procentach				
		Lata				
2012		-18,5	-38,0	-53,3	-36,9	-36,7
2013		-13,6	-31,2	-53,7	-36,1	-33,7
2014		-7,3	-18,4	-31,1	-30,5	-21,8
2015		-2,8	-11,4	-19,7	-26,3	-15,1
2016		0,9	-9,4	-7,8	-18,0	-8,6
2017		2,8	-1,8	8,5	-10,6	-0,3
2018		3,6	2,8	12,6	-7,5	2,9
2019		6,3	1,2	7,7	0,8	4,0
2020		-8,4	-29,1	-39,4	-0,9	-19,5
2021		-8,2	-27,5	-24,6	0,2	-15,0
2022		-31,3	-50,1	-21,3	-15,4	-29,5
2023	08	-10,2	-20,7	-8,4	-2,5	-10,5
	09	-5,7	-18,8	-9,0	-4,1	-9,4

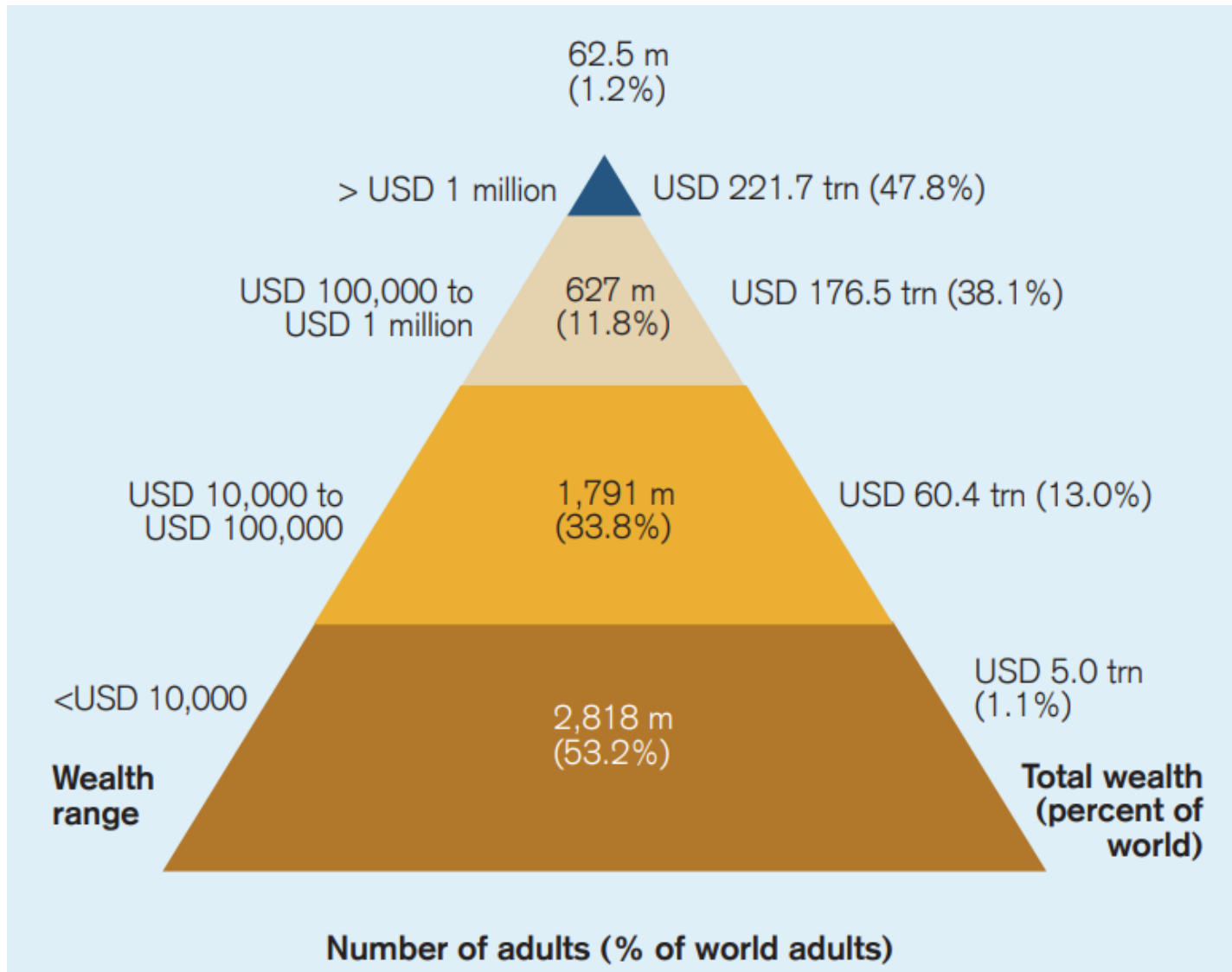
Źródło: GUS, Koniunktura konsumencka – wrzesień 2023 r.

Depozyty gospodarstw domowych w Polsce (w mld PLN)

Okres	Depozyty bieżące	Depozyty do 2 lat	Depozyty ogółem
sty 97	21,7	59,9	81,6
sty 00	39,6	124,0	163,6
sty 05	65,2	138,9	204,0
sty 06	82,5	132,8	215,3
sty 07	112,9	128,4	241,3
sty 08	144,3	131,4	275,7
sty 09	145,8	196,8	342,6
sty 10	187,8	199,4	387,2
sty 11	227,3	196,6	423,9
sty 12	235,6	250,6	486,2
sty 13	241,9	279,0	520,9
sty 14	281,0	268,7	549,7
sty 15	304,2	292,4	596,6
sty 16	345,0	307,7	652,7
sty 17	403,3	301,8	705,1
sty 18	454,7	298,8	753,5
sty 19	521,9	310,1	832,4
sty 20	608,2	302,2	910,4
sty 21	795,8	183,4	979,2
sty 22	892,0	151,2	1043,2
sie 22	786,0	244,0	1030,0

Źródło: NBP.

Światowa piramida bogactwa

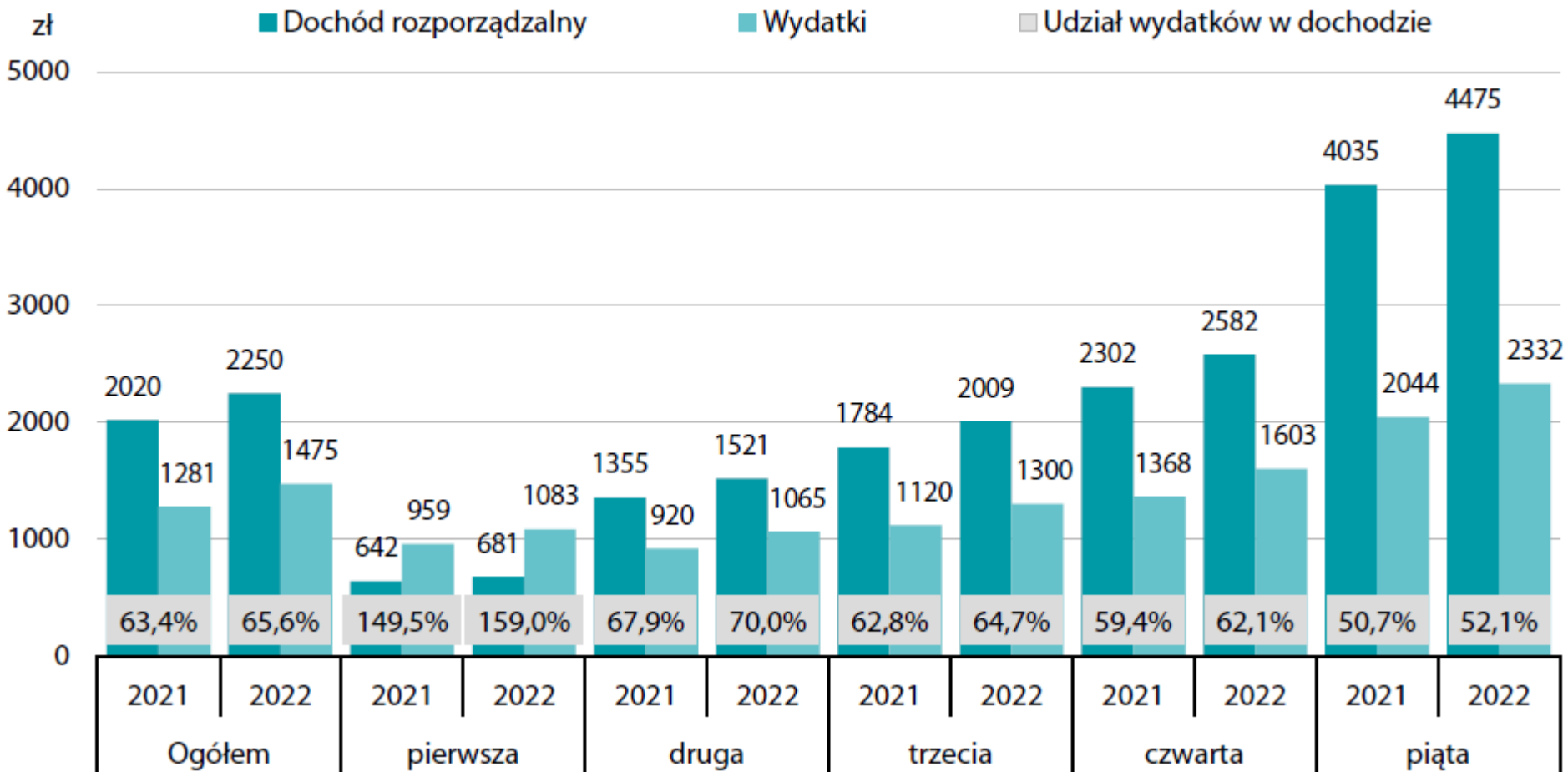

Rozkład bogactwa w wybranych krajach

Źródło: Credit Suisse (2022).

Country	Adults	Mean wealth per adult	Median wealth per adult	Distribution of adults (%) by wealth range (USD)				Gini	
	thousand	USD	USD	under 10,000	10,000 - 100,000	100,000 – 1 million	over 1 million	Total	%
Australia	19,359	550,110	273,903	9.2	20.1	59.5	11.2	100	66.2
Austria	7,297	250,125	75,075	14.3	39.4	42.6	3.7	100	74.2
China	1,110,504	76,639	28,258	17.7	66.6	15.1	0.6	100	70.1
Czechia	8,520	82,240	22,958	26.8	57.2	15.2	0.8	100	77.6
Denmark	4,538	426,494	171,175	15.1	25.1	51.4	8.5	100	73.9
Finland	4,387	186,208	80,152	27.0	31.1	39.6	2.3	100	74.4
France	50,171	322,074	139,169	13.9	27.2	53.4	5.6	100	70.2
Germany	68,056	256,985	60,633	10.5	47.2	38.3	3.9	100	78.8
Netherlands	13,527	400,828	142,994	13.7	28.0	49.8	8.5	100	75.0
New Zealand	3,634	472,153	231,257	20.6	16.8	53.0	9.6	100	70.0
Sweden	7,829	381,968	95,051	33.9	17.2	41.2	7.8	100	88.1
Switzerland	7,003	696,604	168,084	11.9	32.7	39.0	16.4	100	77.2
Philippines	68,428	14,502	2,772	84.6	13.4	1.9	0.1	100	87.3
Poland	30,244	50,426	16,640	26.7	63.3	9.7	0.3	100	71.6
Portugal	8,338	154,377	66,029	23.0	43.8	31.3	1.9	100	70.6
Qatar	2,428	183,106	100,014	10.5	39.5	48.5	1.5	100	58.6
Romania	15,123	42,351	20,389	35.0	57.4	7.3	0.2	100	69.6
Russia	111,419	34,005	6,919	66.9	29.4	3.4	0.3	100	88.0
United Kingdom	52,562	309,375	141,552	17.6	26.9	50.2	5.4	100	70.6
United States	251,779	579,051	93,271	22.8	29.4	38.0	9.7	100	85.0

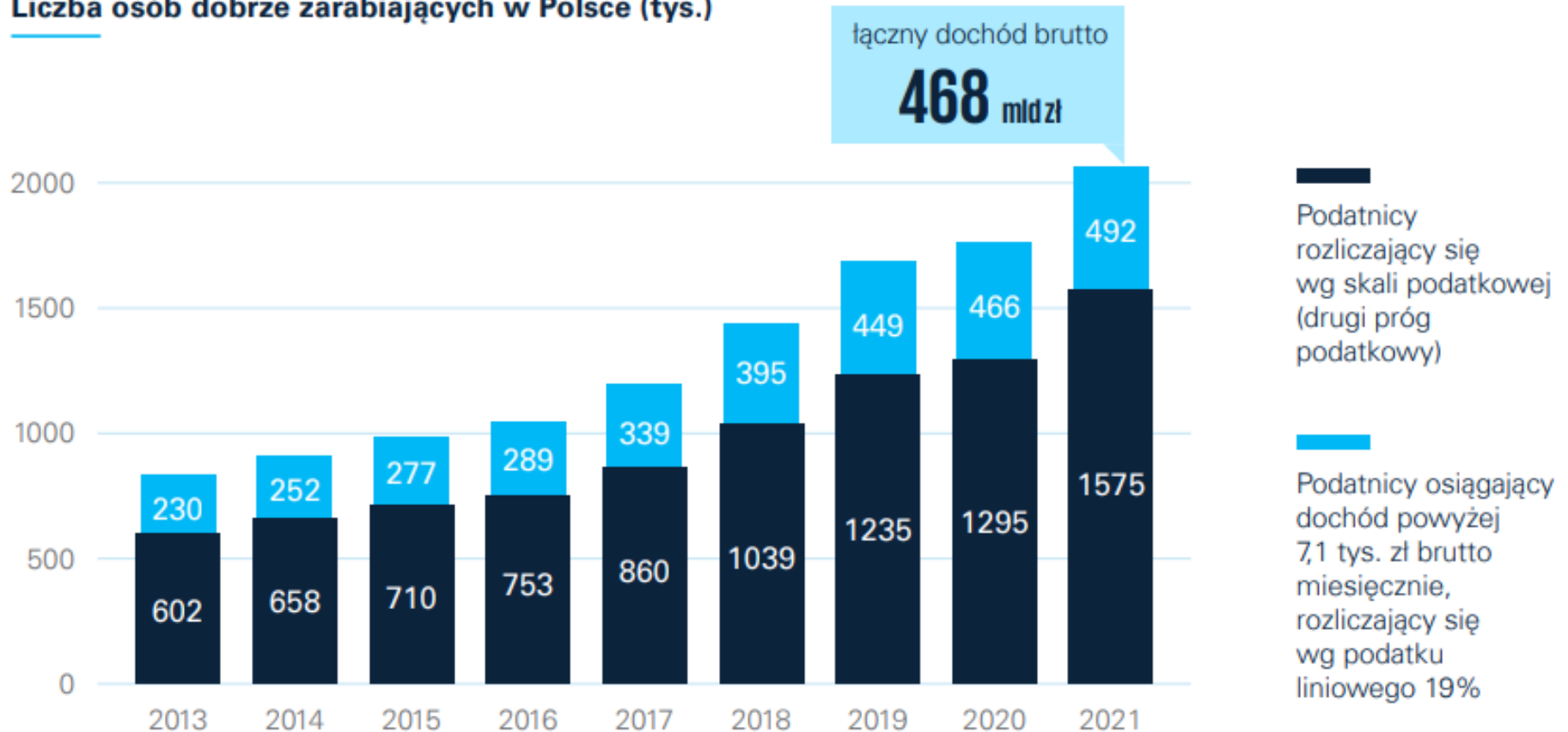
Dochód rozporządzalny i wydatki na 1 osobę w 2022 r. w gospodarstwach domowych, wg grup kwintylowych

Źródło: GUS 2023.

Liczba osób przekraczających drugi próg podatkowy w Polsce (w tys.)

Liczba osób dobrze zarabiających w Polsce (tys.)

Źródło: KPMG (2023), Rynek dóbr luksusowych w Polsce.

Segmentacja osób o wysokich dochodach, Polska 2021

Segment	Kryterium dochodowe (w tys. zł miesięcznie)	Liczba podatników (w tys.)	Średni miesięczny dochód brutto (w tys. zł)	Łączna wartość dochodów brutto w 2021 r. (w mld zł)
Osoby przekraczające drugi próg podatkowy	7,1	2070	19	468
Osoby zamożne	20,0	320	57	220
Osoby bogate	50,0	83	131	130
Osoby bardzo bogate	83,3	37	211	94

Źródło: KPMG (2022), Rynek dóbr luksusowych w Polsce.

Liczba HNWI w Polsce według bogactwa (stan na koniec 2021 r.)

	2020	2021	Różnica % r/r
1-5 mln \$	83 037	91 039	9,6%
5-10 mln \$	5 305	5 836	10,0%
10-50 mln \$	2 660	2 980	12,0%
Powyżej 50 mln \$	238	274	15,1%
Razem HNWI	91 240	100 129	9,7%

Wskaźnik Giniego a liczba zabójstw przypadająca na 100 tys. mieszkańców

Kraj	Wskaźnik Giniego	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Szwecja	26,1	0,9	1,0	1,0	0,9	0,7	0,9	0,9	1,1	1,1	1,1	1,1
Norwegia	26,8	0,7	0,6	0,6	2,2	0,5	0,9	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5
Dania	26,9	1,0	0,9	0,8	0,8	0,8	0,9	1,3	1,1	1,0	1,2	1,0
Niderlandy	28,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,7	0,7	0,6	0,6	0,8	0,6
Niemcy	30,6	0,9	1,0	1,0	0,9	0,8	0,8	0,9	0,8	1,2	1,0	0,9
Francja	31,7	1,6	1,3	1,3	1,4	1,2	1,2	1,2	1,6	1,4	1,3	1,2
Japonia	32,1	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3
Polska	32,8	0,8	1,0	1,0	1,1	1,1	0,8	0,8	0,8	0,7	0,8	0,7
Kanada	33,7	1,8	1,8	1,6	1,8	1,6	1,4	1,5	1,7	1,7	1,8	1,8
Wielka Brytania	38,0	1,2	1,1	1,2	1,0	1,0	0,9	0,9	1,0	1,2	1,2	1,2
USA	41,1	5,4	5,0	4,8	4,7	4,7	4,5	4,4	4,9	5,4	5,3	5,0
Kenia	47,7	3,1	4,7	4,6	5,3	5,4	5,4	4,9	4,7	4,8	4,9	4,9
Meksyk	48,1	12,6	17,6	22,6	23,5	22,1	19,4	16,6	17,0	19,9	25,7	29,1
Brazylia	52,7	23,9	23,0	22,1	24,3	26,6	26,9	28,8	28,6	29,9	30,8	27,4
Kolumbia	53,5	36,5	35,3	34,2	35,3	35,7	33,2	28,4	26,9	25,7	25,0	25,3
Honduras	57,4	55,8	64,8	75,0	83,8	83,0	73,1	65,8	56,5	55,6	41,0	38,9
RPA	65,0	35,9	32,9	30,8	29,8	30,6	31,7	32,6	33,8	34,0	35,9	35,9

Źródło: World |Bank 2020.

Motywy oszczędzania w firmach

1. Motyw ekspansji – chęć zapewnienia sobie **środków na wykonanie dalszych inwestycji kapitałowych** bez zaciągania długów;
2. Motyw płynności – chęć zapewnienia sobie **płynnych środków** na wypadek zdarzeń nieprzewidzianych, trudności lub kryzysów;
3. Motyw poprawy – chęć zapewnienia sobie **wzrostu dochodu**, co jednocześnie uchroni kierownictwo przed krytyką;
4. Motyw **finansowej ostrożności** (tak, żeby spłata zadłużenia i odpisy amortyzacyjne raczej wyprzedzały faktyczne zużycie, niż pozostawały za nim w tyle).

Depozyty przedsiębiorstw w Polsce (w mld PLN)

Okres	Depozyty bieżące	Depozyty do 2 lat	Depozyty ogółem
sty 97	11,8	9,8	21,5
sty 00	18,9	21,2	40,1
sty 05	44,4	34,5	79,0
sty 06	54,2	41,9	96,1
sty 07	65,5	59,0	124,5
sty 08	73,4	65,5	138,9
sty 09	67,7	77,0	144,7
sty 10	70,5	83,4	153,9
sty 11	81,1	87,0	168,1
sty 12	88,7	100,3	189,0
sty 13	90,9	85,5	176,4
sty 14	100,8	91,1	191,9
sty 15	114,0	97,4	211,4
sty 16	137,8	98,9	236,7
sty 17	157,0	98,7	255,7
sty 18	178,1	88,6	266,6
sty 19	185,5	88,1	273,5
sty 20	218,1	91,0	309,1
sty 21	310,8	59,3	370,0
sty 22	330,0	68,0	398,0
sie 22	312,0	123,9	435,9

Źródło: NBP.

Inwestycje – definicje

Inwestycje – są to zakupy nowych dóbr kapitałowych przez przedsiębiorstwa. Całkowite inwestycje obejmują inwestycje w kapitał trwały oraz inwestycje w kapitał obrotowy.

Begg, Fischer, Dornbusch

Inwestycje - polegają na powiększaniu w danym społeczeństwie zasobu budynków, maszyn i urządzeń oraz zapasów w ciągu roku.

Samuelson, Nordhaus

Inwestycje - to suma wydatków przedsiębiorstw na fabryki, maszyny, wyposażenie i zapasy oraz wydatków gospodarstw domowych na zakup mieszkań.

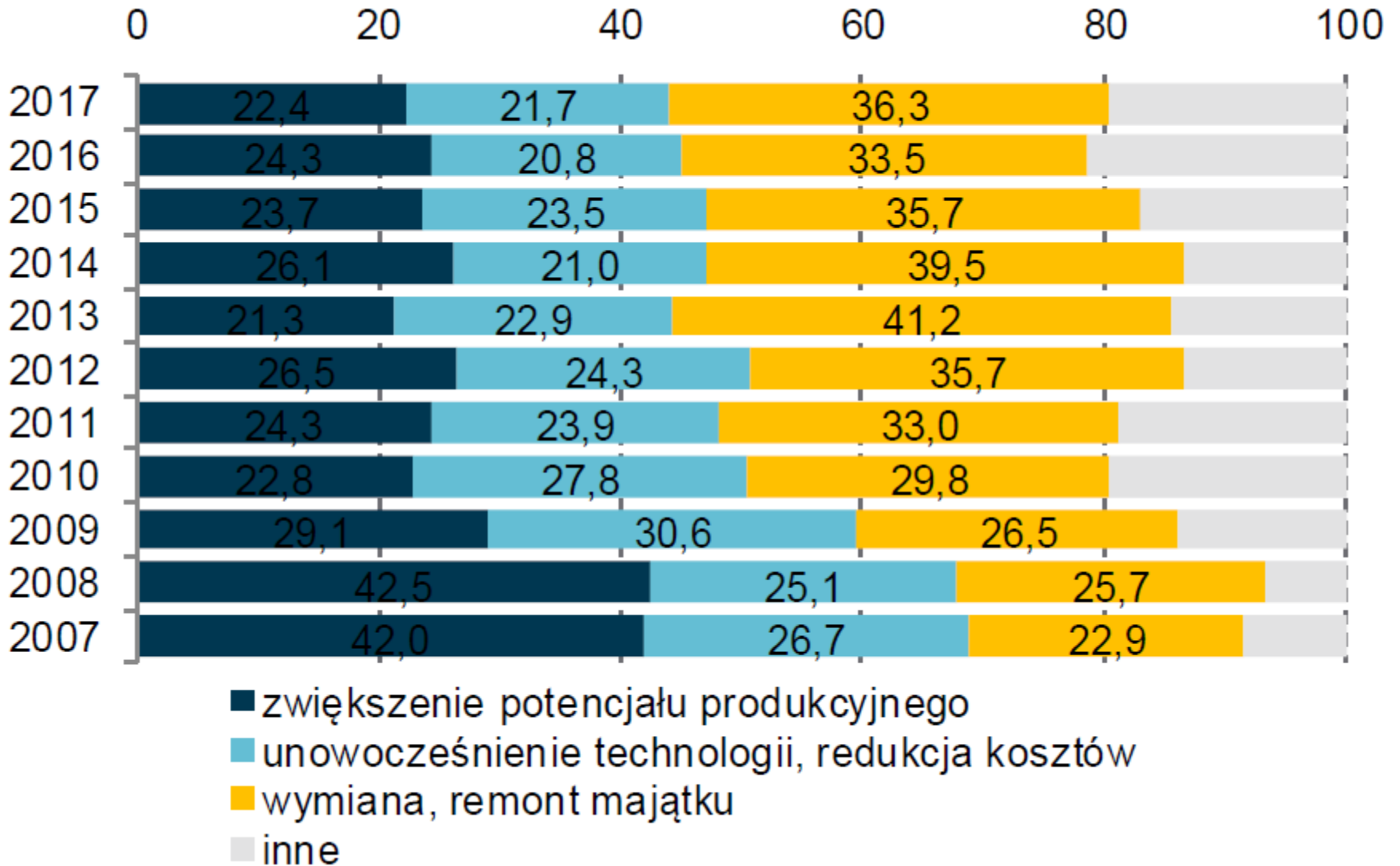
Hall, Taylor

Wzrost gospodarczy a stopa inwestycji

Kraj	Tempo wzrostu PKB (średnia z lat 2005-2014)	Średnia stopa inwestycji (średnia z lat 2005-2014)
1.Katar	13,0	36,4
2.Azerbejdżan	12,1	24,1
3.Liberia	11,3	24,1
4.Turkmenistan	11,1	38,6
5.Etiopia	10,7	32,6
6.Angola	10,1	14,1
7.Chiny	10,0	45,4
8.Mongolia	8,9	43,1
9.Afganistan	8,8	18,6
10.Uzbekistan	8,2	23,9
84.Polska	3,9	21,2

USA	1,6	20,2
Niemcy	1,3	19,5
Norwegia	1,4	26,0

Główny cel nowych inwestycji

Funkcje inwestycji

A)

INWESTYCJE

$$\mathbf{I = f(r, Y)}$$

DOCHÓD
NARODOWY

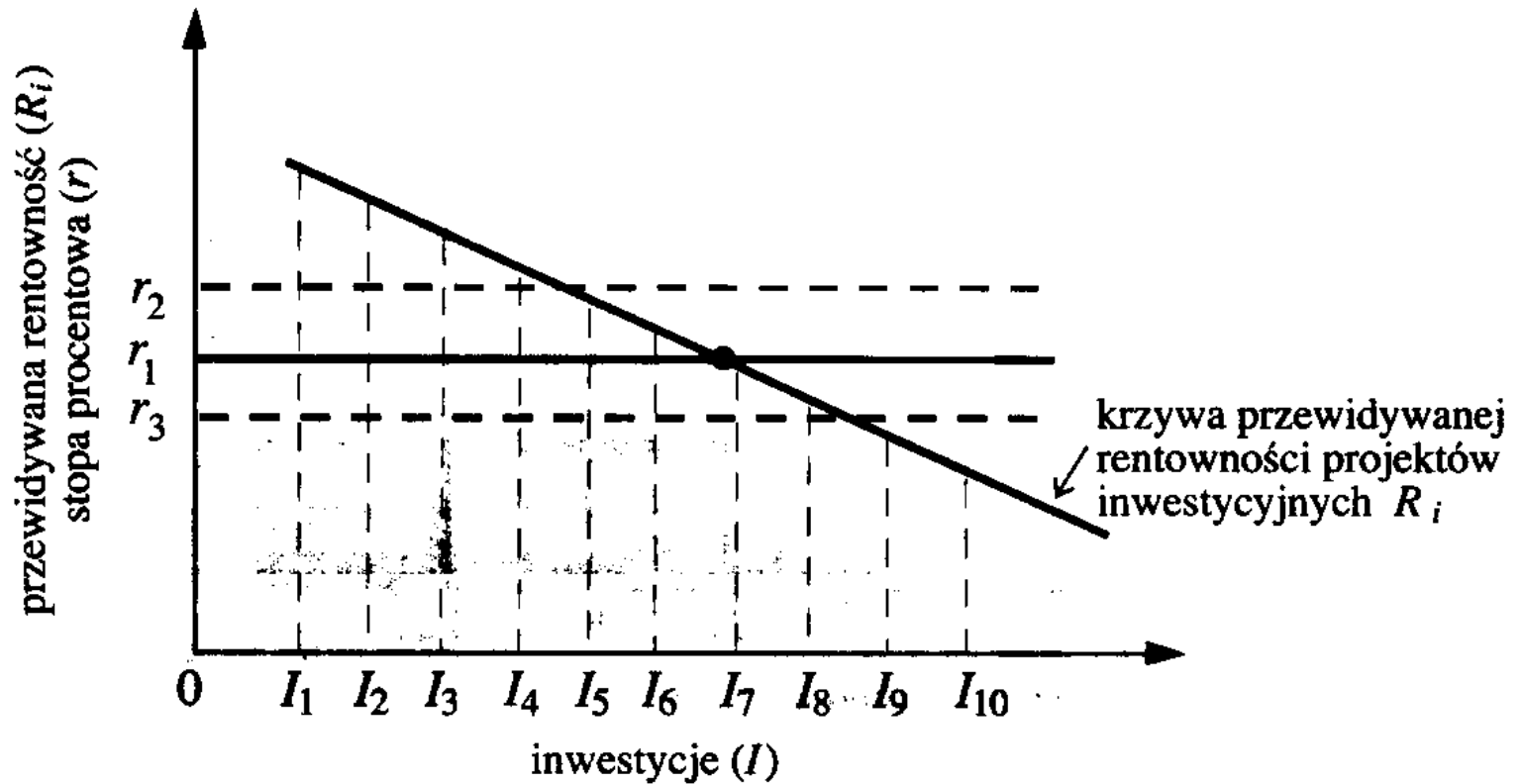
B)

INWESTYCJE

$$\mathbf{I = a - (b * R)}$$

STOPA %

Inwestycje, stopa % i rentowność projektów inwestycyjnych

Determinanty inwestycji w sektorze MSP, 2008

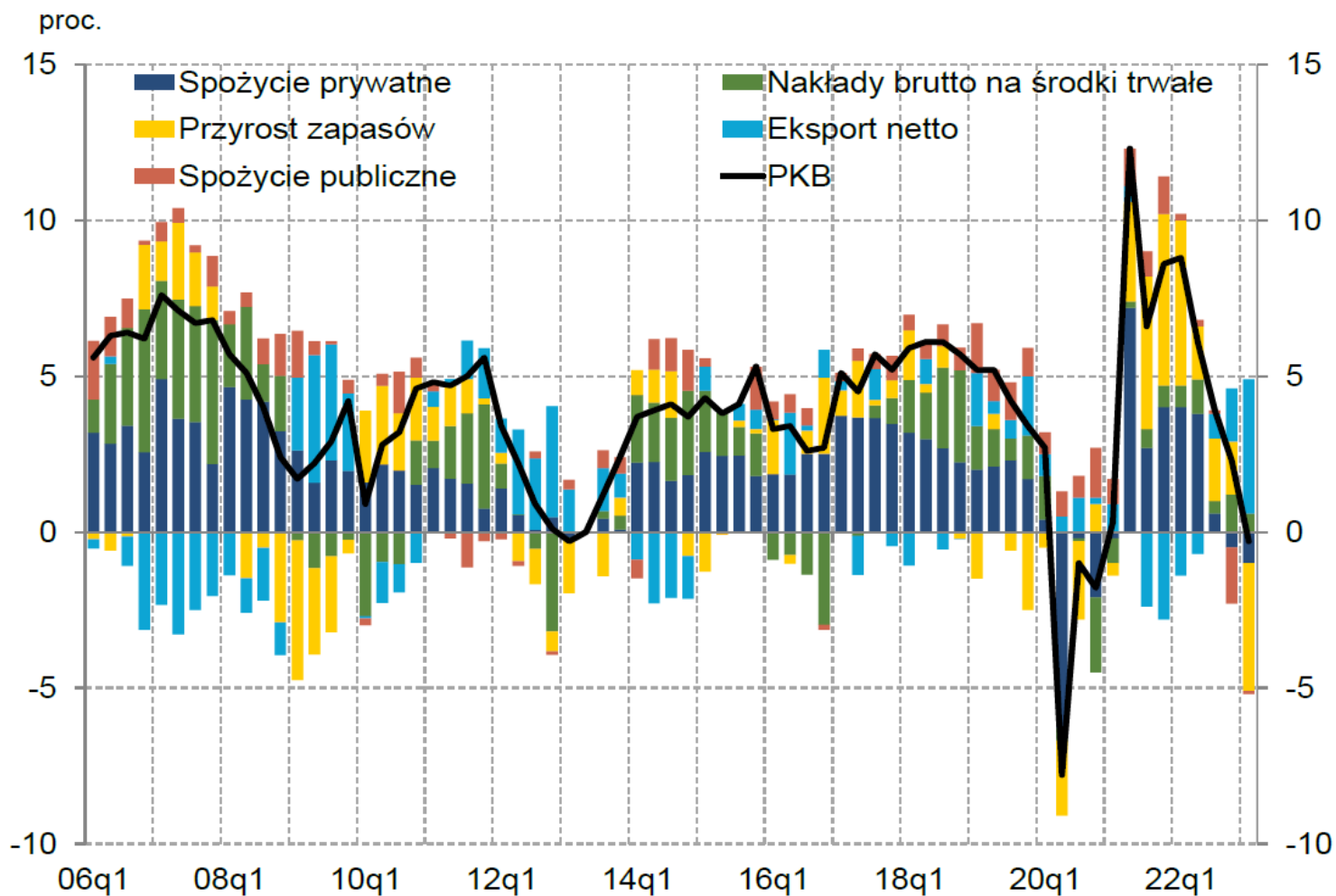
Czynniki decydujące o podjęciu inwestycji	Ogółem MSP
rosnący popyt na nasze produkty / usługi (wzrost liczby zakupów / zamówień)	7,39
rosnące wymagania klientów	7,32
posiadanie nadwyżek finansowych / wolnych środków	6,47
inwestycje poczynione przez konkurencję (chęć sprostania konkurencji)	6,11
ogólna dobra koniunktura gospodarcza	5,89
wysoka oczekiwana stopa zwrotu z inwestycji (spodziewany wyraźny wzrost zysków)	5,82
możliwość skorzystania z funduszy unijnych	5,00
atrakcyjne (akceptowalne) oprocentowanie kredytu	4,74
łatwość uzyskania kredytu (proste procedury)	4,61
łatwy dostęp do leasingu / proste procedury	4,24

Inwestycje w Polsce, 2001-2021

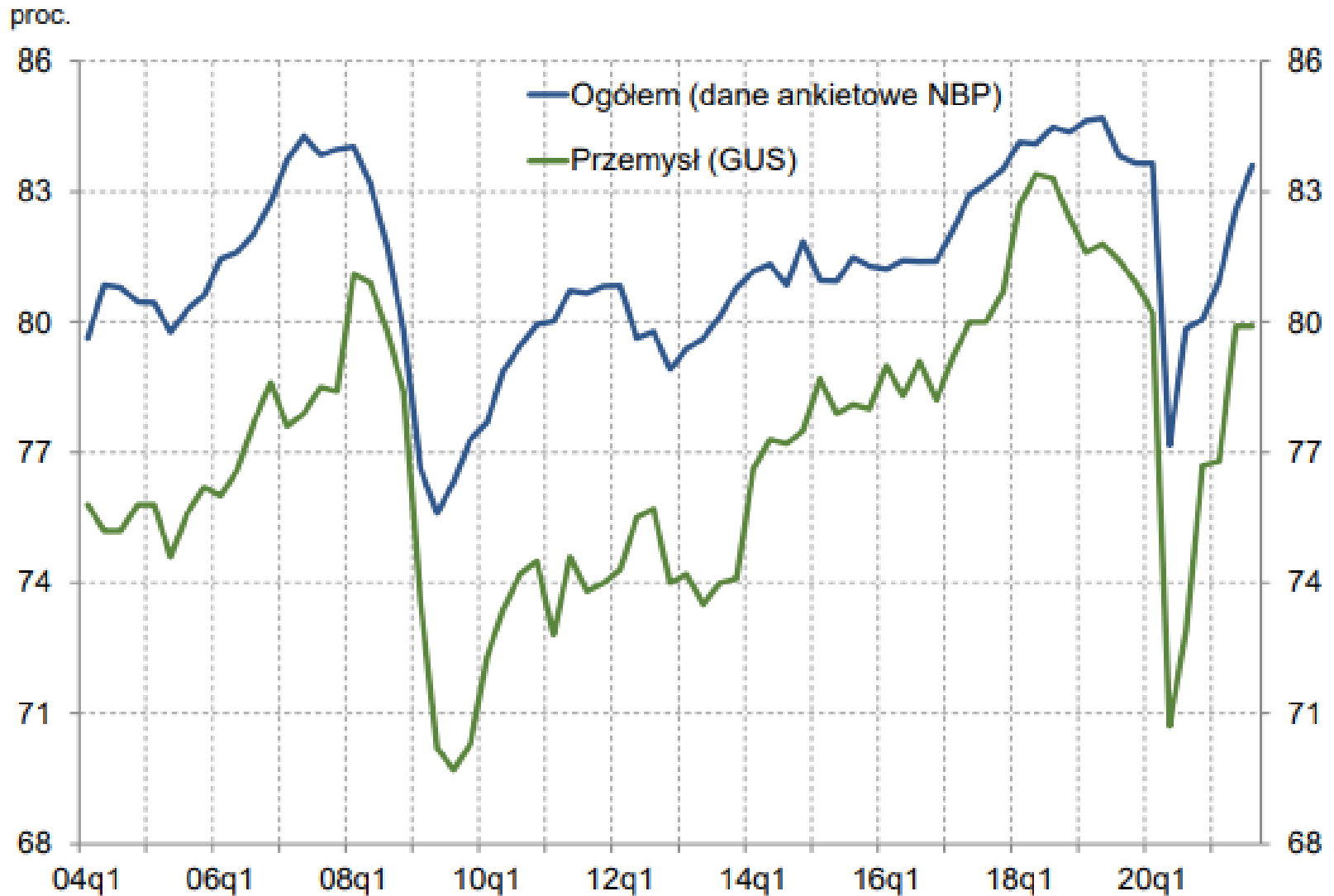
Rok	Inwestycje (w mln zł)
2001	121 363
2002	109 266
2003	110 860
2004	120 467
2005	131 055
2006	154 880
2007	191 714
2008	217 260
2009	218 581
2010	217 287
2011	243 346
2012	237 627
2013	231 155
2014	250 776
2015	271 839
2016	244 429
2017	257 881
2018	302 675
2019	320 937
2020	309 458
2021	327 024

Źródło: GUS

Wzrost PKB wraz z jego strukturą (r/r)

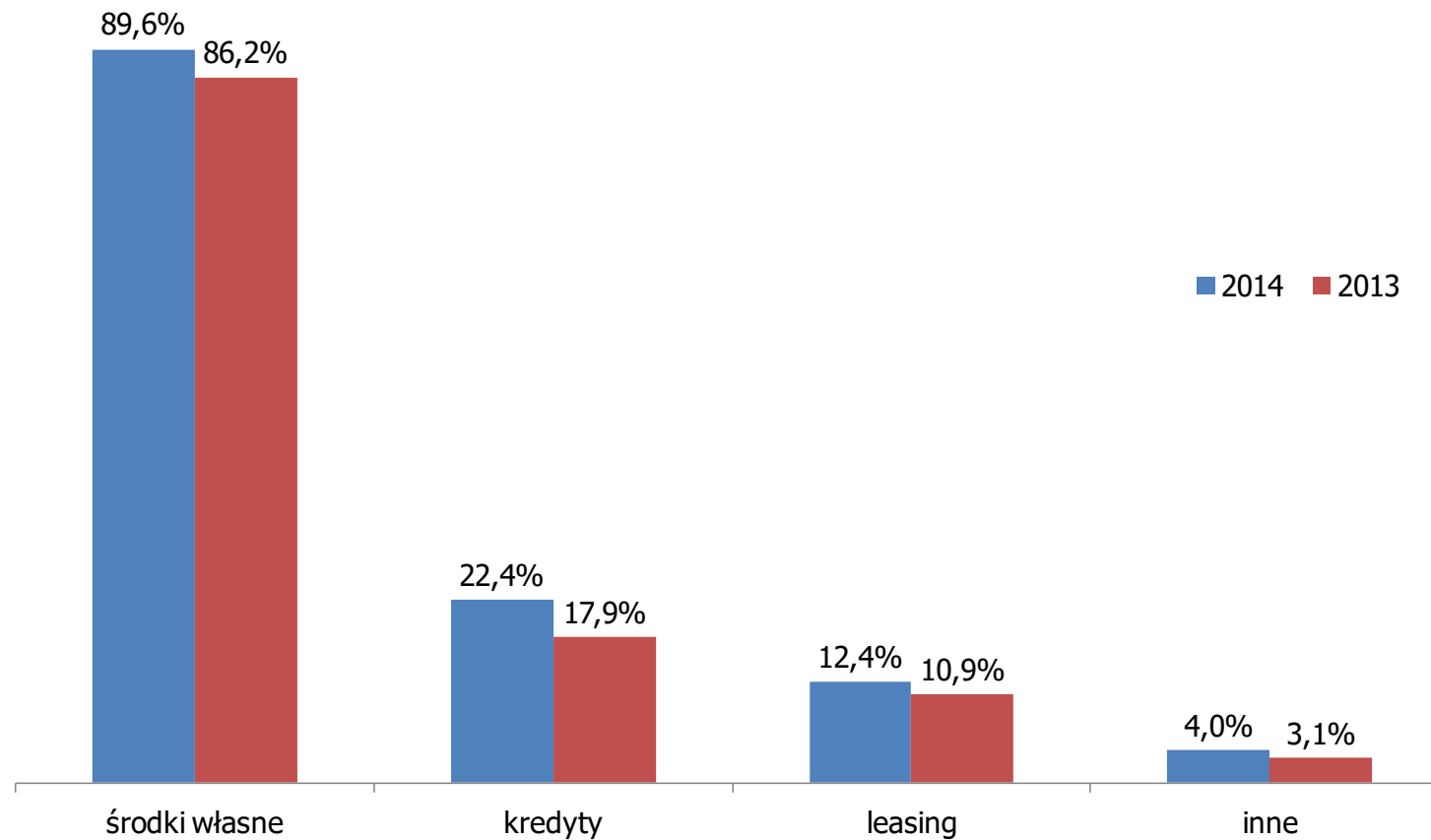

Wykorzystanie zdolności wytwórczych przedsiębiorstw, Polska 2004-2021

Źródło: NBP, Raport o inflacji, listopad 2021.

Źródła finansowania inwestycji w sektorze MSP

Źródło: QUALIFACT, Finanse MSP 2014, Rynek usług bankowych.